

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการแบบยั่งยืนของธุรกิจการทอผ้าไหมยกดอกลำพูน ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้ประกอบการธุรกิจการทอผ้าไหมยกดอก ในอำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน จำนวน 11 คน จาก 11 กิจการ โดยนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์และนำเสนอในภาพรวม มีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกิจการ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลวิเคราะห์วงจรธุรกิจ

ส่วนที่ 3 การได้รับการช่วยเหลือและสนับสนุนจากหน่วยงานราชการ

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการหาทายาทสืบทอดกิจการ

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ได้แก่ การจัดการ การผลิต การตลาด และ การเงิน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกิจการ

ด้านลักษณะการดำเนินกิจการ พบว่าใน 11 กิจการ มี 8 กิจการที่มีลักษณะเป็นกิจการที่มีเจ้าของคนเดียว มี 2 กิจการที่เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด และมี 1 กิจการที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล

ด้านระยะเวลาดำเนินกิจการ พบว่าใน 11 กิจการ มี 6 กิจการที่ก่อตั้งมาเป็นระยะเวลา 11 – 20 ปี ส่วนกิจการที่ก่อตั้งเป็นระยะเวลา 1 – 10 ปี และ มากกว่า 30 ปี มี 2 กิจการเท่ากัน และมี 1 กิจการที่ก่อตั้งมาเป็นระยะเวลา 21 – 30 ปี

ด้านพนักงาน พบว่าใน 11 กิจการ มี 10 กิจการจ้างพนักงานประจำ ซึ่งมี 7 กิจการจ้างพนักงานประจำต่ำกว่า 10 คน มี 1 กิจการเท่ากันที่จ้างพนักงานประจำ 11 – 20 คน 21 – 30 คน และ 31 – 40 คน ใน 11 กิจการ มี 8 กิจการจ้างผู้ผลิตช่วงที่เป็นลูกข่าย ซึ่งมี 4 กิจการจ้างผู้ผลิตช่วงมากกว่า 40 คน มี 2 กิจการ จ้างผู้ผลิตช่วง 21 – 30 คน และมี 1 กิจการเท่ากันที่จ้างผู้ผลิตช่วง 11 – 20 คน และ 31 – 40 คน

ด้านตำแหน่งของกิจการ พบว่าทั้ง 11 กิจการ มีเจ้าของกิจการและช่างทอ ส่วนตำแหน่ง พนักงานการเงินมี 3 กิจการ และตำแหน่งผู้จัดการ พนักงานควบคุมการผลิต และพนักงานขาย มี 2 กิจการเท่ากัน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลวิเคราะห์วงจรธุรกิจ

ด้านปริมาณกิจการทอผ้าไหมยกดอกในปัจจุบัน พบว่า ในผู้ประกอบการ 11 กิจการ มี 8 กิจการที่มีความคิดเห็นว่าการดำเนินกิจการทอผ้าไหมยกดอกลำพูนมีเพิ่มขึ้น เนื่องจากผลิตภัณฑ์มีชื่อเสียง เป็นที่นิยม และมีผู้บริโภคเพิ่มขึ้นไม่จำกัดเฉพาะในวงสังคมชั้นสูง มี 2 กิจการที่มีความคิดเห็นว่ามีลดลงเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายด้านวัตถุดิบสูง และมี 1 กิจการที่มีความคิดเห็นว่ามีคงที่

ด้านวงจรธุรกิจ พบว่า ผู้ประกอบการทั้ง 11 กิจการคิดว่ากิจการอยู่ในระยะถดถอยของ วงจรธุรกิจเนื่องจากผลิตภัณฑ์เคยผ่านช่วงเจริญรุ่งเรืองและมีการขยายตัวเต็มที่มาแล้ว ปัจจุบันธุรกิจ จึงค่อนข้างคงตัว อีกทั้งมีคู่แข่งเพิ่มขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการต้องคิดออกแบบลวดลายใหม่ๆ และเน้น ที่คุณภาพผลิตภัณฑ์มากยิ่งขึ้น และสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบันค่อนข้างตกต่ำทำให้ผู้บริโภคใช้จ่าย ใช้จ่ายลดลง ปริมาณการสั่งซื้อสินค้าจึงลดลงจากเดิมแต่ผู้ประกอบการก็ยังสามารถจำหน่ายสินค้า ได้ต่อเนื่อง

ส่วนที่ 3 การได้รับการช่วยเหลือและสนับสนุนจากหน่วยงานราชการ

ด้านการช่วยเหลือและสนับสนุนจากหน่วยงานราชการ พบว่า ทั้ง 11 กิจการได้รับการ สนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มี 8 – 9 กิจการ ที่ได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานพาณิชย์จังหวัด ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนา อาชีพ กระทรวงวิทยาศาสตร์ ศูนย์ส่งเสริมการส่งออก และมี 6 – 7 กิจการที่ได้รับการสนับสนุนจาก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สมาคมผู้ส่งออกสินค้าหัตถกรรมภาคเหนือ (NOHMEX) ธนาคาร พาณิชย์ และสถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ด้าน ประโยชน์ที่กิจการได้รับจาก การช่วยเหลือและสนับสนุนของ หน่วยงานต่างๆ พบว่าอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.98 กิจการได้รับประโยชน์จาก การช่วยเหลือและ สนับสนุนของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่น และกระทรวงอุตสาหกรรมในระดับปานกลาง - มาก

ด้าน ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อ การให้การช่วยเหลือและ สนับสนุน ของ หน่วยงานราชการ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.41 หน่วยงานราชการ ให้การ

ช่วยเหลือและ สนับสนุน อย่างเต็มที่ในระดับ ปานกลาง และให้การช่วยเหลือและ สนับสนุน อย่างต่อเนื่องในระดับปานกลาง

ด้านการรวมกลุ่ม ผู้ประกอบการ มีความคิดเห็นต่อการรวมกลุ่มของกิจการผ้าไหมยกดอกในจังหวัดลำพูนพบว่า การรวมกลุ่มทำให้ได้รับการช่วยเหลือ และสนับสนุน จากหน่วยงานราชการเพิ่มมากขึ้น

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการหาทายาทสืบทอดกิจการ

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ประกอบการ

ด้านตำแหน่งของผู้ประกอบการ พบว่า ผู้ประกอบการทั้ง 11 กิจการ มีตำแหน่งเป็นเจ้าของกิจการทั้งหมด

ด้านเพศ พบว่าเป็นเพศหญิง 9 กิจการและเป็นเพศชาย 2 กิจการ ด้านอายุ พบว่ามีอายุ 51 – 60 ปี อยู่ 4 กิจการ มีอายุ 41 – 50 ปี อยู่ 3 กิจการ และที่มีอายุ 31 – 40 ปี และมีอายุมากกว่า 60 ปี อยู่ 2 กิจการเท่ากัน

ด้านสถานภาพ พบว่า มีสถานภาพสมรส 5 กิจการ โสด 3 กิจการ และหม้าย/หย่า 3 กิจการ จาก 8 กิจการที่มีสถานภาพสมรสแล้ว พบว่ามี 6 กิจการที่มีจำนวนบุตร/ธิดา 2 คน และมี 2 กิจการที่มีบุตร/ธิดา 1 คน

ด้านการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการมีการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับประถมศึกษา มี 4 กิจการ ระดับปริญญาตรีมี 3 กิจการ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมี 2 กิจการ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับสูงกว่าปริญญาตรีมี 1 กิจการเท่ากัน

2. ด้านความยั่งยืนและการสืบทอดกิจการ

ด้านสถานภาพในการสืบทอดกิจการ พบว่า ใน 11 กิจการ มี 8 กิจการที่เป็นผู้ก่อตั้งกิจการเอง และเป็นรุ่นที่ 2 มี 3 กิจการ ซึ่งสืบทอดโดยเป็นบุตร/ธิดา 2 กิจการ และเป็นพี่น้อง 1 กิจการ

ด้านลักษณะการประกอบอาชีพ พบว่า ผู้ประกอบการทั้ง 11 กิจการประกอบธุรกิจการทอผ้าไหมยกดอกเป็นอาชีพหลัก ด้านประสบการณ์ พบว่า มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการองค์กรมาเป็นระยะเวลา 11 – 20 ปี อยู่ 6 กิจการ มีประสบการณ์ 1 – 10 ปี อยู่ 4 กิจการและมีประสบการณ์ 21 – 30 ปี อยู่ 1 กิจการ

ด้านสาเหตุในการประกอบกิจการ พบว่า ผู้ประกอบการทั้ง 11 กิจการประกอบธุรกิจนี้เนื่องจากเป็นกิจการที่ทำสืบทอดจากบรรพบุรุษ ช่วยอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นกิจการ

ส่วนตัวและเป็นอาชีพอิสระที่สร้างรายได้และทำให้ได้อยู่ร่วมกับครอบครัว และมี 1 กิจกรรมที่เห็นว่าเป็นกิจกรรมที่ทำในท้องถิ่นตนเอง

ด้านทัศนคติของผู้ประกอบการ พบว่าทั้ง 10 - 11 กิจกรรมเห็นว่าการทอผ้าไหมยกดอกเป็นอาชีพที่อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นงานที่รัก และทำให้เกิดความภาคภูมิใจในผลงาน และมี 7 กิจกรรมที่มีความสุขในการทอผ้า

ด้านการรวมกลุ่ม ของกิจการผ้าไหมยกดอกในจังหวัดลำพูน ผู้ประกอบการ มีความคิดเห็นว่า การรวมกลุ่มทำให้สร้างชื่อเสียงแก่ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมยกดอกลำพูน และสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน

ด้านการเผยแพร่ความรู้ ผู้ประกอบการ มีความคิดเห็นว่า การเผยแพร่ความรู้การทอผ้าไหมยกดอกแก่นักเรียนนักศึกษาจะเป็นการช่วยสืบสานและอนุรักษ์หัตถกรรมของท้องถิ่น

3. ความสามารถของผู้ประกอบการในด้านความชำนาญเฉพาะทางและการจัดการ

ด้านความรู้และความสามารถของผู้ประกอบการ พบว่าผู้ ประกอบการทั้ง 11 กิจกรรมมีความรู้เกี่ยวกับการทอผ้าไหมยกดอก แต่มี 8 กิจกรรมที่สามารถทอผ้าไหมยกดอกได้ ซึ่งได้รับการถ่ายทอดความรู้หรือทักษะการทอผ้าไหมยกดอกมาจากบิดามารดา มี 10 กิจกรรม จากเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญ นายจ้าง และศึกษาด้วยตนเอง มี 1 กิจกรรมเท่านั้น

ด้านการถ่ายทอด ฝึกอบรม หรือผ่านกระบวนการเรียนรู้ในการทอผ้า พบว่าในการประกอบอาชีพนี้มีความจำเป็นต้องได้รับการถ่ายทอด ฝึกอบรม หรือผ่านกระบวนการเรียนรู้ในการทอผ้าทุกกระบวนการ ซึ่งผู้ประกอบการทั้ง 11 กิจกรรมได้รับการถ่ายทอดความรู้และทักษะในกระบวนการคัดเลือกเส้นไหม การนำเส้นไหมย้อมมาลงแป้ง การกรอเส้นไหม การสาวไหม การนำเส้นไหมย้อมเข้าหัวม้วน การนำหัวม้วนมาขึ้นที่ทอผ้า การร้อยตะกอ (การเก็บเขาย่า) การด้นดอก การเก็บเขาดอก การทอผ้ายกดอก และการทอทำหน้านาง และมี 6 - 7 กิจกรรมที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้และทักษะในการออกแบบลวดลายและการฟอกย้อมเส้นไหม

ด้านความรู้ความเข้าใจในการทอผ้าไหมยกดอกของผู้ประกอบการ พบว่าอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.10 โดยมีความรู้ความเข้าใจในการฟอกย้อมเส้นไหม การนำเส้นไหมย้อมมาลงแป้ง การกรอเส้นไหม การสาวไหม การนำเส้นไหมย้อมเข้าหัวม้วน การนำหัวม้วนมาขึ้นที่ทอผ้า การร้อยตะกอ (การเก็บเขาย่า) การด้นดอก การเก็บเขาดอก การทอผ้ายกดอก และการทอทำหน้านางในระดับมาก ส่วนการคัดเลือกเส้นไหมและการออกแบบลวดลายในระดับมากที่สุด

ด้านทักษะในการทอผ้าไหมยกดอกของผู้ประกอบการ พบว่าอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.68 โดยมีทักษะในการนำเส้นไหมย้อมเข้าหัวม้วนในระดับปานกลาง ส่วนการคัดเลือก

เส้นไหม การฟอกย้อมเส้นไหม การนำเส้นไหมย้อมมาลงแปรง การกรอเส้นไหม การสาวไหม การนำหัวม้วนมาขึ้นที่ทอผ้า การร้อยตะกอ (การเก็บเขาย่า) การดั้นดอก การเก็บเขาดอก การทอผ้ายกดอก และการทอทำหน้านางอยู่ในระดับมาก และการออกแบบลวดลายในระดับมากที่สุด

ด้านประสิทธิภาพในการทอผ้าไหมยกดอกของผู้ประกอบการ พบว่าอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.67 โดยมีประสิทธิภาพในการสาวไหมและนำเส้นไหมย้อมเข้าหัวม้วนในระดับปานกลาง ส่วนการคัดเลือกเส้นไหม การฟอกย้อมเส้นไหม การนำเส้นไหมย้อมมาลงแปรง การกรอเส้นไหม การนำหัวม้วนมาขึ้นที่ทอผ้า การร้อยตะกอ (การเก็บเขาย่า) การดั้นดอก การเก็บเขาดอก การทอผ้ายกดอก และการทอทำหน้านางอยู่ในระดับมาก และการออกแบบลวดลายในระดับมากที่สุด

ด้านความสามารถในการทอผ้าไหมยกดอกของผู้ประกอบการ พบว่าอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.66 โดยมีความสามารถในการสาวไหมและนำเส้นไหมย้อมเข้าหัวม้วนในระดับปานกลาง ส่วนการคัดเลือกเส้นไหม การฟอกย้อมเส้นไหม การนำเส้นไหมย้อมมาลงแปรง การกรอเส้นไหม การนำหัวม้วนมาขึ้นที่ทอผ้า การร้อยตะกอ (การเก็บเขาย่า) การดั้นดอก การเก็บเขาดอก การทอผ้ายกดอก และการทอทำหน้านางอยู่ในระดับมาก และการออกแบบลวดลายในระดับมากที่สุด

ปัญหาด้านทักษะและความสามารถของผู้ประกอบการ พบว่าอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.85 ซึ่งมีปัญหาในเรื่องงานไม่เป็นระบบ การสื่อสารภายในไม่ชัดเจน ขาดทักษะในการผลิต ขาดความเข้าใจในการบริหารเงิน ขาดทักษะในการบริหารคน และขาดทักษะในการวางแผนการตลาดในระดับน้อย - น้อยที่สุด

4. บุคคลที่มีส่วนร่วมในการประเมิน และตัดสินใจเลือกบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการ

ด้านการมี ส่วนร่วมในการประเมิน และตัดสินใจเลือกบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการ พบว่าผู้ประกอบการทั้ง 11 กิจการเป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเลือกบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการ และมี 2 กิจการที่มีหุ้นส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือก

5. การวางแผนการสืบทอดตำแหน่ง

ด้านระยะเวลาที่คาดว่าจะหยุดบริหารกิจการ พบว่า ใน 11 กิจการ มี 1 กิจการที่คาดว่าจะ ในอีก 5 ปี จะหยุดบริหารกิจการ และมี 10 กิจการที่ผู้ประกอบการคาดว่าจะบริหารกิจการต่อไป ไม่คิดที่จะหยุด

ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกในครอบครัว พบว่า ใน 11 กิจการ มี 9 กิจการที่มีสมาชิกในครอบครัวร่วมบริหารกิจการอยู่ โดยมี 7 กิจการที่มีสมาชิกในครอบครัวร่วมบริหารอยู่ 2 คน และมี 2 กิจการที่มีสมาชิกในครอบครัวร่วมบริหารอยู่มากกว่า 2 คน จาก 9 กิจการ ผู้ร่วมบริหารกิจการเป็นพี่น้องมี 4 กิจการ เป็นบุตร/ธิดา และ สามิ/ภรรยา มี 3 กิจการเท่ากัน เป็นหลาน บิดา/มารดา และ ญาติ มี 2 กิจการเท่ากัน และเป็นลูกเขย/ลูกสะใภ้ มี 1 กิจการ

ด้านการอยากมีส่วนร่วมของ สมาชิกในครอบครัวที่ปัจจุบันยังไม่มีส่วนร่วมบริหารแต่สนใจที่จะช่วยในอนาคต พบว่ามี 3 กิจการ ซึ่งมี 1 คน อยู่ 2 กิจการ และมี 2 คน อยู่ 1 กิจการ จาก 3 กิจการ เป็นหลานมี 2 กิจการ และเป็นบุตร/ธิดามี 1 กิจการ

ด้านการคาดหวังให้มีผู้สืบทอดกิจการต่อ พบว่า ใน 11 กิจการ มี 9 กิจการที่มีผู้ที่ถูกคาดหวังให้สืบทอดกิจการต่อเป็นอันดับแรก โดยมี 6 กิจการที่คาดหวังให้เป็นบุตรคนที่ 1 มี 2 กิจการที่คาดหวังให้เป็นพี่น้อง และมี 1 กิจการที่คาดหวังให้เป็นหลาน ด้านเพศ พบว่าเป็นเพศหญิง 6 กิจการ และเป็นเพศชาย 3 กิจการ ด้านอายุ พบว่าอายุ 20 – 30 ปี และอายุ 41 – 50 ปี มี 3 กิจการเท่ากัน อายุน้อยกว่า 20 ปี มี 2 กิจการ และอายุ 31 – 40 ปี มี 1 กิจการ ด้านการศึกษา พบว่ามี การศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาตรีมี 5 กิจการ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมี 3 กิจการ และระดับประถมศึกษา มี 1 กิจการ ด้านอาชีพ พบว่าใน 9 กิจการ มี 5 กิจการที่ช่วยกิจการ มี 3 กิจการที่ศึกษาต่อ และมี 1 กิจการที่ทำงานในกิจการอื่น ด้านความสนใจในการเข้าร่วม พบว่า มีความสนใจในการเข้าร่วมกิจการในระดับปานกลางมี 4 กิจการ และในระดับมาก – มากที่สุดมี 5 กิจการ

ด้านการ คาดหวังให้มีผู้สืบทอดกิจการต่อเป็นอันดับสอง พบว่าใน 9 กิจการ มี 4 กิจการที่มีผู้ที่ถูกคาดหวังให้สืบทอดกิจการต่อเป็นอันดับสอง โดยมี 2 กิจการเท่ากันที่คาดหวังให้เป็นบุตรคนที่ 2 และหลาน ด้านเพศ พบว่าเป็นเพศหญิง 3 กิจการ และเป็นเพศชาย 1 กิจการ ด้านอายุ พบว่าอายุ 20 – 30 ปี มี 2 กิจการ อายุต่ำกว่า 20 ปี และอายุ 31 – 40 ปี มี 1 กิจการเท่ากัน ด้านการศึกษา พบว่ามีการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาตรีมี 3 กิจการ และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมี 1 กิจการ ด้านอาชีพ พบว่าใน 4 กิจการ มี 2 กิจการเท่ากันที่ช่วยกิจการและศึกษาต่อ ด้านความสนใจในการเข้าร่วม พบว่ามีความสนใจในการเข้าร่วมกิจการในระดับปานกลางมี 1 กิจการ และในระดับมากมี 3 กิจการ

ด้านการ คาดหวังให้มีผู้สืบทอดกิจการต่อเป็นอันดับสาม พบว่าใน 9 กิจการ มี 2 กิจการที่มีผู้ที่ถูกคาดหวังให้สืบทอดกิจการต่อเป็นอันดับสาม โดยมี 1 กิจการเท่ากัน ที่คาดหวังให้เป็นหลานและญาติ ด้านเพศ พบว่าเป็นเพศหญิงทั้ง 2 กิจการ ด้านอายุ พบว่ามีอายุ 20 – 30 ปี และอายุ 31 – 40 ปี มี 1 กิจการเท่ากัน ด้านการศึกษา พบว่ามีการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาตรี และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมี 1 กิจการเท่ากัน ด้านอาชีพ พบว่าใน 2 กิจการ มี 1 กิจการเท่ากันที่

ศึกษาต่อและทำงานในกิจการอื่น ด้านความสนใจในการเข้าร่วม พบว่า มีความสนใจในการเข้าร่วม กิจการในระดับน้อยและมาก มี 1 กิจการเท่ากัน

ด้านทัศนคติที่ดีของผู้ที่ถูกคาดหวังให้สืบทอดกิจการต่อที่มีต่อกิจการ พบว่า อยู่ใน ระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.07 ซึ่งผู้ที่ถูกคาดหวังให้สืบทอดกิจการต่อมีใจรักในการทำงาน เห็น ความงามของหัตถกรรมพื้นบ้าน มีส่วนร่วมในกิจการ เห็นประโยชน์และคุณค่าของอาชีพดั้งเดิม ของบรรพบุรุษ มีความรู้สึกสนับสนุนและอยากมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการในระดับมาก – มาก ที่สุด

ด้าน การเตรียมความพร้อมให้กับผู้ที่ถูกคาดหวังให้สืบทอดกิจการต่อ พบว่า อยู่ใน ระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.52 โดยผู้ประกอบการมีการส่งให้ผู้ที่ถูกคาดหวังไปศึกษา ฝึกอบรม หรือฝึกงานเฉพาะทางในด้านที่เกี่ยวข้องกับกิจการ และให้รับผิดชอบงานทั้งหมดของกิจการ โดย ผู้ประกอบการยังเป็นที่ปรึกษาอยู่ในระดับปานกลาง มีการปลูกฝังผู้สืบทอดในช่วงวัยเด็ก ให้ฝึก ปฏิบัติจริงในกิจการทุกด้าน ถ่ายทอดเคล็ดลับในการผลิตตั้งแต่เรื่องวัตถุดิบ การฟอกย้อมเส้นไหม การทอผ้า การออกแบบลวดลาย และการบริหารงาน มอบหมายให้เข้ามามีส่วนร่วมทั้งทางตรงและ ทางอ้อมของธุรกิจ และให้เข้ามาทำหน้าที่ต่างๆ เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับบุคคลต่างๆ และธรรมชาติ ในการประกอบธุรกิจการทอผ้าอยู่ในระดับมาก

ด้านการเตรียมดำเนินการกรณีที่ผู้ที่ถูกคาดหวังให้สืบทอดกิจการต่อไม่สนใจเข้าร่วม หรือสืบทอดกิจการ พบว่าอยู่ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.44 ซึ่งผู้ประกอบการมีการ เตรียมการที่จะเลิกกิจการ ขายกิจการ ร่วมทุนกับกิจการอื่น และจ้างผู้บริหารจากภายนอกในระดับ น้อย - น้อยที่สุด

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ได้แก่ การจัดการ การผลิต การตลาด และการเงิน

ปัญหา ด้านการบริหารจัดการ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.82 มี ปัญหาในด้านการจัดการและการผลิตในระดับน้อย และมีปัญหาด้านการตลาด การเงิน และการหา ทายาทเพื่อสืบทอดกิจการในระดับปานกลาง

ด้านการจัดการ

1. การวางแผนทรัพยากรกำลังคนสำหรับตำแหน่งต่างๆ

ด้านการวางแผนทรัพยากรกำลังคน พบว่าใน 11 กิจการ มี 10 กิจการที่มีการจ้าง พนักงานประจำ และมี 8 กิจการที่มีการจ้างผู้ผลิตช่วงที่เป็นลูกข่าย

2. การสรรหาและคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการปฏิบัติงานต่างๆ ของกิจการ

ด้านการสรรหาสำหรับ กิจการที่จ้างพนักงานประจำ มี 10 กิจการ พบว่า จ้างสมาชิกภายนอกครอบครัวทั้งหมด ซึ่งเป็นช่างทอผ้าที่อำเภอสีและอำเภอทุ่งหัวช้างและแม่บ้านในหมู่บ้านมี 6 กิจการ สมาชิกกลุ่มทอผ้ามี 2 กิจการ และคนเก่าแก่ที่ทำงานในกิจการมานาน (รุ่นที่ 2 เป็นผู้บริหารผู้ทำงาน) มี 1 กิจการ และมี 1 กิจการที่จ้างสมาชิกภายในครอบครัว

ด้านการสรรหาสำหรับ กิจการที่จ้างผู้ผลิตช่วงมี 8 กิจการ พบว่า จ้างสมาชิกจากภายนอกครอบครัวทั้งหมด ซึ่งเป็นช่างทอผ้าที่อำเภอสีและอำเภอทุ่งหัวช้างทั้ง 8 กิจการ และสมาชิกกลุ่มทอผ้ามี 2 กิจการ

ด้านการสรรหาเมื่อ พนักงานไม่เพียงพอต่อการผลิต พบว่าทั้ง 11 กิจการจะจ้างสมาชิกภายนอกครอบครัว ซึ่งเป็นช่างทอผ้าที่อำเภอสีและอำเภอทุ่งหัวช้างมี 9 กิจการ แม่บ้านในหมู่บ้านมี 3 กิจการ และสมาชิกกลุ่มทอผ้ามี 2 กิจการ

ด้านการคัดเลือกพนักงานปฏิบัติงานในตำแหน่งต่างๆ พบว่าทั้ง 11 กิจการจะใช้วิธีทดสอบ มี 7 กิจการ ตรวจสอบจากบุคคลอ้างอิง มี 2 กิจการเท่ากันที่ใช้ใบสมัครและสัมภาษณ์

ด้าน ปัจจัยที่ใช้ในการคัดเลือก พบว่ามี 9 กิจการที่ใช้ความสามารถ มี 7 กิจการที่ใช้ประสบการณ์ในการทำงาน มี 3 – 4 กิจการที่ใช้ความรู้ ความมุ่งมั่น และความอดทนในการทำงาน และมี 2 กิจการที่ใช้เพศ อายุ ระดับการศึกษา และความขยัน

ด้านอายุ ของพนักงาน พบว่าทั้ง 11 กิจการมีอายุ 41 – 50 ปี มี 7 กิจการเท่ากันที่มีอายุ 31 – 40 ปี และ อายุ 51 – 60 ปี มี 1 กิจการมีอายุ 61 – 70 ปี และมี 1 กิจการเท่ากันที่มีอายุ 20 – 30 ปี และมากกว่า 70 ปี

ด้านการเผยแพร่ความรู้ พบว่าผู้ประกอบการใน 11 กิจการ มี 8 กิจการที่มีความคิดเห็นว่าการเผยแพร่ความรู้การทอผ้าไหมยกดอกแก่นักเรียนนักศึกษาจะเป็นการสร้างความรู้และอาชีพ และเพื่อกิจการจะได้คนที่สนใจเข้ามาทำงาน และมี 3 กิจการที่คิดว่าเมื่อนักเรียนนักศึกษาศึกษาจบจะกลับมาเป็นพนักงานของกิจการ

3. การประเมินผลการปฏิบัติงาน

ด้านความรู้ความเข้าใจในการทอผ้าไหมยกดอกของพนักงาน พบว่าอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.54 โดยมีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย – ปานกลางในเรื่องการคัดเลือกเส้นไหม การฟอกย้อมเส้นไหม การนำเส้นไหมขึ้นมาลงแปรง และการออกแบบลวดลาย และมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก – มากที่สุดในเรื่องการทอเส้นไหม การสาวไหม การนำเส้นไหมขึ้นเข้า

หัวม้วน การนำหัวม้วนมาขึ้นที่ท่อผ้า การร้อยตะกอ (การเก็บเขาย่า) การดัดดอก การเก็บเขาดอก การทอผ้ายกดอก และการทอทำหน้านาง

ด้านทักษะในการทอผ้าไหมยกดอกของพนักงาน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.24 โดยมีทักษะในระดับน้อย – ปานกลางในเรื่องการคัดเลือกเส้นไหม การฟอกย้อมเส้นไหม การนำเส้นไหมขึ้นมาลงแปรง การกรอเส้นไหม การสาวไหม การนำเส้นไหมขึ้นเข้าหัวม้วน การดัดดอก และการออกแบบลวดลาย และมีทักษะในระดับมาก – มากที่สุดในเรื่องการนำหัวม้วนมาขึ้นที่ท่อผ้า การร้อยตะกอ (การเก็บเขาย่า) การเก็บเขาดอก การทอผ้ายกดอก และการทอทำหน้านาง

ด้านประสบการณ์ในการทอผ้าไหมยกดอกของพนักงาน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.22 โดยมีประสบการณ์ในระดับน้อย – ปานกลางในเรื่องการคัดเลือกเส้นไหม การฟอกย้อมเส้นไหม การนำเส้นไหมขึ้นมาลงแปรง การกรอเส้นไหม การสาวไหม การนำเส้นไหมขึ้นเข้าหัวม้วน การร้อยตะกอ (การเก็บเขาย่า) การดัดดอก และการออกแบบลวดลาย และมีประสบการณ์ในระดับมาก – มากที่สุดในเรื่องการนำหัวม้วนมาขึ้นที่ท่อผ้า การเก็บเขาดอก การทอผ้ายกดอก และการทอทำหน้านาง

ด้านความสามารถในการทอผ้าไหมยกดอกของพนักงาน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.09 โดยมีประสบการณ์ในระดับน้อยที่สุด – ปานกลาง ในเรื่องการคัดเลือกเส้นไหม การฟอกย้อมเส้นไหม การนำเส้นไหมขึ้นมาลงแปรง การกรอเส้นไหม การสาวไหม การนำเส้นไหมขึ้นเข้าหัวม้วน การร้อยตะกอ (การเก็บเขาย่า) การดัดดอก และการออกแบบลวดลาย และมีประสบการณ์ในระดับมาก – มากที่สุดในเรื่องการนำหัวม้วนมาขึ้นที่ท่อผ้า การเก็บเขาดอก การทอผ้ายกดอก และการทอทำหน้านาง

ด้านทัศนคติที่ดีของพนักงานที่มีต่อกิจการ พบว่าอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ซึ่งพนักงานอยากมีส่วนร่วมในกิจการ ในระดับปานกลาง และพนักงานมีความรู้สึกสนับสนุนหรือมีส่วนช่วยในกิจการ มีใจรัก มีความสุข ความอดทน และมีความภาคภูมิใจในการทำงานในระดับมาก

ด้านการประเมินผลการทำงานของพนักงาน สำหรับพนักงาน ประจำ พบว่า ใน 10 กิจการมีเจ้าของกิจการ เป็นผู้ประเมินผลทั้งหมด และมี 1 กิจการที่มีผู้จัดการ เป็นผู้ประเมินผล สำหรับผู้ผลิตช่วง พบว่าใน 8 กิจการมีเจ้าของกิจการเป็นผู้ประเมินผล ทั้งหมด มี 6 กิจการที่มีผู้ดูแลช่างทอที่อำเภอลี้และทุ่งหัวช้างเป็นผู้ประเมิน ผลก่อนเบื้องต้น และมี 1 - 2 กิจการที่มีพนักงานควบคุมการผลิตและผู้จัดการเป็นผู้ประเมิน ผลก่อนเบื้องต้น ด้านการส่งมอบงานของผู้ผลิตช่วง พบว่าทั้ง 8 กิจการส่งมอบงานในลักษณะเป็นผืนสำเร็จ

ด้านลักษณะประเมินผล การทำงานของพนักงาน สำหรับพนักงาน ประจำ พบว่าทั้ง 10 กิจกรรมประเมินผลการทำงานตามคุณภาพของงาน และมี 1 – 2 กิจกรรมที่ประเมินตามปริมาณของงานและความประพฤติกของพนักงาน สำหรับผู้ผลิตช่วง พบว่าทั้ง 8 กิจกรรมประเมินผลการทำงานตามคุณภาพของงาน และมี 2 กิจกรรมที่ประเมินตามปริมาณของงาน

ด้านวิธีประเมินผล การทำงานของพนักงาน สำหรับพนักงาน ประจำ พบว่า ทั้ง 10 กิจกรรมมีวิธีประเมินผลหลังผลิตแต่ละชิ้นเสร็จ ซึ่งจะดูความประณีตและความถูกต้อง และมี 8 กิจกรรมที่ประเมินผลขณะผลิตแต่ละขั้นตอน สำหรับผู้ผลิตช่วง พบว่า ทั้ง 8 กิจกรรมมีวิธีประเมินผลหลังผลิตแต่ละชิ้นเสร็จ ซึ่งจะดูความประณีตและความถูกต้อง มี 5 กิจกรรมที่ประเมินผลขณะผลิตแต่ละขั้นตอน และมี 1 กิจกรรมที่ตรวจสอบความซื่อสัตย์

ด้านการแจ้งผลการปฏิบัติงานแก่พนักงาน พบว่า ผู้ประกอบการทั้ง 11 กิจกรรมจะแจ้งผลการปฏิบัติงานแก่พนักงานทุกครั้งที่ยพบปัญหา

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอายุของพนักงานกับคุณภาพของงาน พบว่าผู้ประกอบการใน 11 กิจกรรม มี 10 กิจกรรมที่มีความคิดเห็นว่าเมื่ออายุของพนักงานมากขึ้นจะส่งผลให้คุณภาพของงานลดลง และมี 1 กิจกรรมที่คิดว่าเมื่ออายุของพนักงานมากขึ้นจะส่งผลให้คุณภาพของงานเพิ่มขึ้น

4. การฝึกอบรม

ด้านการฝึกอบรมให้แก่พนักงาน สำหรับพนักงาน ประจำ พบว่าใน 10 กิจกรรม มี 8 กิจกรรมที่มีการฝึกอบรม ให้แก่พนักงาน สำหรับผู้ผลิตช่วง พบว่าทั้ง 8 กิจกรรมมีการฝึกอบรม ให้แก่พนักงาน

ด้านการวางแผนการฝึกอบรม พบว่า ผู้ประกอบการทั้ง 8 กิจกรรมจะเป็นผู้ตัดสินใจในความจำเป็นที่จะต้องมีการฝึกอบรม และมี 2 – 3 กิจกรรมที่มีการพัฒนาแผนสำหรับการฝึกอบรมและกำหนดตารางเวลาฝึกอบรม

ด้านรูปแบบการฝึกอบรม สำหรับพนักงาน ประจำ พบว่าทั้ง 8 กิจกรรมมีการฝึกอบรม ด้วยการสอนงานและฝึกอบรมในขณะที่ปฏิบัติงาน ซึ่งทั้งหมดจัดอบรมภายในกิจการ และมี 1 กิจกรรมที่เข้ารับการอบรมจากหน่วยงานราชการ สำหรับผู้ผลิตช่วง พบว่าทั้ง 8 กิจกรรมมีการจัดอบรมด้วยการสอนงานให้พนักงานทั้งหมด โดยมีผู้ดูแลช่างทอที่อำเภอลี้และทุ่งหัวช้างเป็นผู้สอนงาน ซึ่งมี 5 กิจกรรมที่มีการจัดอบรมภายในกิจการ และมี 1 กิจกรรมที่เข้ารับการอบรมจากหน่วยงานราชการ

ด้านความถี่ในการจัดอบรม สำหรับพนักงาน ประจำ พบว่าใน 8 กิจกรรม มี 6 กิจกรรมที่จัดฝึกอบรม 3 ครั้งต่อปี และมี 1 กิจกรรมเท่ากันที่ฝึกอบรม 1 ครั้งต่อเดือนและ 1 ครั้งต่อปี สำหรับ

ผู้ผลิตช่วง พบว่าใน 8 กิจการ มี 7 กิจการที่จัดอบรม 3 ครั้งต่อปี และมี 1 กิจการที่จัดอบรม 1 ครั้งต่อปี

ด้านจำนวนพนักงานประจำที่เข้ารับการฝึกอบรม ใน 8 กิจการ มี 6 กิจการที่ให้พนักงานประจำเข้ารับการฝึกอบรมทุกคน และมี 2 กิจการที่ให้พนักงานเข้ารับการฝึกอบรมในแต่ละครั้งน้อยกว่า 5 คน และพนักงานทุกคนก็ยังคงทำงานต่อหลังจากเข้ารับการฝึกอบรม

ด้านการเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะของผู้ประกอบการและเครือข่าย พบว่า ผู้ประกอบการทั้ง 11 กิจการมีการเข้ารับการฝึกอบรม และมีเครือข่ายเข้ารับการฝึกอบรม 7 กิจการ

ด้านการประเมินประสิทธิภาพหลังการฝึกอบรม พบว่าอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.97 โดยอยู่ในระดับมากทั้งหมด ในเรื่องวิธีการฝึกอบรมมีความเหมาะสม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจ วิทยากรสามารถถ่ายทอดข้อมูลความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานที่และอุปกรณ์ในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม ได้รับผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ หลังการฝึกอบรมทำให้พนักงานมีความรู้และทักษะเพิ่มขึ้นในการปฏิบัติงานจริง พนักงานมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทิศทางที่พึงประสงค์ตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม และพนักงานสามารถทำงานแทนกันได้

5. การบริหารค่าตอบแทนและสวัสดิการในการทำงาน

ด้านการรักษาพนักงานที่มีฝีมือไว้ พบว่าทั้ง 11 กิจการมีการให้ค่าจ้าง/เงินเดือนที่เป็นธรรม เพิ่มค่าตอบแทนพิเศษสำหรับชิ้นงานที่ยากขึ้น เพิ่มค่าตอบแทนพิเศษหลังผลการประเมินงานที่มีคุณภาพและสวยงาม มีวันหยุดตามประเพณี วันหยุดประจำสัปดาห์ และวันหยุดพักผ่อนประจำปี ให้สิทธิลาเพื่อการอื่น การลาป่วยไม่หักค่าแรง การจ้างงานที่ต่อเนื่อง ให้ความเป็นอิสระในการทำงาน ให้เกียรติ ให้ค่าชื่นชม และมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดีและปลอดภัย มี 8 กิจการที่มีการจัดอบรมพัฒนาความสามารถของพนักงานอย่างสม่ำเสมอ มี 5 กิจการที่ให้โบนัสในรูปแบบของเงินหรือของขวัญ มี 3 กิจการที่มีประกันสังคม และมี 2 กิจการที่มีค่าคอมมิชชั่นสำหรับพนักงานขาย

ด้านรูปแบบค่าตอบแทนการทำงาน พบว่าทั้ง 11 กิจการให้ค่าจ้างรายเดือนสำหรับช่างทอ และมี 2 กิจการให้ค่าจ้างรายเดือนสำหรับพนักงานตำแหน่งอื่น

ด้านปัจจัยที่ใช้ในการกำหนดค่าจ้าง พบว่าทั้ง 11 กิจการกำหนดค่าจ้างโดยพิจารณาจากลักษณะเนื้องาน ลวดลาย และความยากง่ายในการทอ มี 3 - 4 กิจการกำหนดค่าจ้างตาม

ความสามารถและประสบการณ์ในการทำงานและค่าครองชีพ และมี 1 – 2 กิจการกำหนดค่าจ้างตามตลาดแรงงานหรือคู่แข่งและฐานะการเงินของกิจการ

ด้านการลาออกของพนักงานประจำ พบว่า ใน 10 กิจการ มี 8 กิจการที่พนักงานไม่ลาออก และมี 2 กิจการที่พนักงานลาออก 1 คนต่อปี ซึ่งมีอายุการทำงานมากกว่า 1 ปี ด้วยสาเหตุได้งานใหม่ที่มีค่าตอบแทนและสวัสดิการดีกว่า และมีเหตุจำเป็นอื่น คือ อายุมากต้องการหยุดพัก

ปัญหาด้านการจัดการ

ปัญหาด้านการวางแผนทรัพยากรกำลังคนสำหรับตำแหน่งต่างๆ พบว่าอยู่ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.64 ซึ่งมีปัญหาในเรื่องจำนวนช่างทอไม่เพียงพอ พนักงานขายไม่เพียงพอ การวางแผนกำลังคนไม่มีประสิทธิภาพ และพนักงานไม่สามารถทำงานแทนกันได้ในระดับน้อย – น้อยที่สุด

ปัญหาด้านการสรรหาและคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการปฏิบัติงานต่างๆ ของกิจการ พบว่าอยู่ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.64 ซึ่งมีปัญหาในเรื่องแหล่งจ้างงานในการสรรหาและคัดเลือกไม่เพียงพอ ผู้สมัครไม่มีคุณสมบัติตามที่ต้องการ ผู้สมัครไม่มีประสบการณ์ และการจัดแบ่งหน้าที่ไม่ชัดเจนในระดับน้อย – น้อยที่สุด

ปัญหาด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน พบว่าอยู่ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.68 ซึ่งมีปัญหาในเรื่องช่างทอไม่มีความรู้ความเข้าใจ ไม่มีทักษะ มีความสามารถน้อย ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ ไม่มีความอดทน ไม่มีความกระตือรือร้น ไม่มีความรักในงาน และพนักงานขายมีความสามารถน้อยในระดับน้อย – น้อยที่สุด

ปัญหาด้านการฝึกอบรม พบว่าอยู่ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.71 ซึ่งมีปัญหาในเรื่องความล้มเหลวในการฝึกอบรม ขาดการวางแผนการฝึกอบรม และขาดแคลนผู้ฝึกอบรมในระดับน้อย – น้อยที่สุด

ปัญหาด้านการบริหารค่าตอบแทนและสวัสดิการในการทำงาน พบว่าอยู่ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.09 ซึ่งมีปัญหาในเรื่องค่าแรง/ค่าตอบแทนสูงขึ้นในระดับปานกลาง และมีปัญหาในเรื่องไม่สามารถดึงดูดพนักงานดีๆ และพนักงานเข้า-ออกบ่อยในระดับน้อย – น้อยที่สุด

ด้านการผลิต

1. ด้านวัตถุดิบในการผลิต

ด้านวัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิต พบว่าทั้ง 11 กิจการใช้เส้นไหม ดิ้นเงิน และดิ้นทองสำหรับเส้นไหมดิบ พบว่าใน 11 กิจการ มี 4 กิจการที่ซื้อจากจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อนำมาฟอกย้อม

เส้นไหมเอง โดยใช้สีย้อมเคมี ยี่ห้อ ไบเออร์ (Bayer) ของประเทศเยอรมัน ราคา กิโลกรัมละ 2,000 – 3,000 บาท

สำหรับ เส้นไหมฟอกย้อม พบว่าทั้ง 11 กิจการซื้อจากจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยซื้อ ไหมควบ 4 ราคา กิโลกรัมละ 1,500 – 1,850 บาท และไหมควบ 6 ราคา กิโลกรัมละ 1,500 – 1,900 บาท มี 8 กิจการที่ซื้อไหมควบ 3 ราคา กิโลกรัมละ 1,500 – 1,600 บาท และมี 2 กิจการที่ซื้อไหมรังเหลือ (ไหมบัว) ราคา กิโลกรัมละ 1,850 บาท

สำหรับคืนเงินและคืนทอง พบว่า ใน 11 กิจการ มี 9 กิจการที่ซื้อคืนเงินและคืนทอง วิทยาศาสตร์จากจังหวัดเชียงใหม่ ราคาหลอดละ 150 - 200 บาท มี 2 กิจการที่ซื้อจากกรุงเทพฯ ราคาหลอดละ 140 - 180 บาท และมี 1 กิจการที่ซื้อคืนทอง 99 เปอร์เซ็นต์ จากประเทศอินเดียหรือฝรั่งเศส ราคา กิโลกรัมละ 30,000 บาท

ด้าน คุณภาพของเส้นไหม พบว่าต้องมีลักษณะของเส้นไหมที่สม่ำเสมอ เกลียวไม่หลุด และไม่ขาด โดยทุกกิจการจะมีผู้ชำนาญในการดูลักษณะเส้นไหม และมีมาตรฐานรับรองคุณภาพเส้นไหม

ด้านการรวมกลุ่ม ของกิจการผ้าไหมยกดอกในจังหวัดลำพูน ผู้ประกอบการ มีความคิดเห็นว่า การรวมกลุ่มทำให้เพิ่มอำนาจการต่อรองด้านวัตถุดิบ

2. ด้านกำลังการผลิต

ด้านลักษณะการผลิต พบว่าทั้ง 11 กิจการมีการผลิตตามคำสั่งซื้อ และใน 7 – 8 กิจการ มีการผลิตตามความต้องการของตลาดและผลิตเพื่อเป็นสินค้าคงคลัง ซึ่งทั้ง 11 กิจการมีการผลิตโดยใช้กี่ทอผ้าแบบพื้นเมือง ไม่มีการใช้เครื่องทอผ้าแบบอุตสาหกรรม

ด้านกำลังการผลิต พบว่าใน 11 กิจการ มี 5 กิจการที่มีกี่ทอผ้าแบบพื้นเมืองจำนวนต่ำกว่า 5 ตัว มี 3 กิจการที่มีกี่ทอผ้าแบบพื้นเมืองมากกว่า 40 ตัว และมี 1 กิจการเท่ากันที่มีกี่ทอผ้าแบบพื้นเมือง 11 - 20 ตัว 21 – 30 ตัว และ 31 - 40 ตัว

ด้านแผนการขยายกำลังการผลิต พบว่าใน 11 กิจการ มี 2 กิจการที่มีแผนขยายกำลังการผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีคำสั่งซื้อเพิ่มขึ้น และมี 9 กิจการที่ยังไม่มีแผนขยายกำลังการผลิต เนื่องจากวัตถุดิบมีราคาแพง จำนวนลูกค้าลดลง ตลาดคงที่ และบริหารงานไม่ทั่วถึง

3. ด้านการควบคุมการผลิต

ด้านการควบคุมการผลิต สำหรับพนักงานประจำ พบว่า ทั้ง 10 กิจการที่จ้างพนักงานประจำจะมีเจ้าของกิจการเป็นผู้ควบคุมการผลิต และมี 1 กิจการที่มีผู้จัดการควบคุมการผลิต สำหรับ

ผู้ผลิตช่วง พบว่า 8 กิจการที่จ้างผู้ผลิตช่วงจะมี 6 กิจการที่มีผู้ดูแลช่างทอที่อำเภอลี้และทุ่งหัวช้าง เป็นผู้ควบคุมการผลิต และมี 1 – 2 กิจการที่มีผู้จัดการและพนักงานควบคุมการผลิตเป็นผู้ควบคุม ด้านวิธีการควบคุมการผลิต สำหรับพนักงานประจำ พบว่าทั้ง 10 กิจการจะควบคุมที่ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตเสร็จแล้ว มี 4 กิจการที่ควบคุมทุกกระบวนการผลิต มี 3 กิจการที่ควบคุมขณะการผลิตในบางขั้นตอน และมี 2 กิจการที่ควบคุมก่อนการผลิต สำหรับผู้ผลิตช่วง พบว่าทั้ง 8 กิจการจะควบคุมที่ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตเสร็จแล้ว และมี 3 กิจการที่ควบคุมทุกกระบวนการผลิต

ด้านการบำบัดน้ำเสียจากการฟอกย้อมสีเส้นไหม พบว่า ใน 11 กิจการ มี 4 กิจการที่มีการฟอกย้อมสีเส้นไหม ซึ่งมี 2 กิจการที่มีการบำบัดน้ำเสียจากการฟอกย้อมด้วยวิธีการตกตะกอนในบ่อบำบัดในสภาวะไร้อากาศโดยใช้จุลินทรีย์ และมี 2 กิจการที่ไม่มีการบำบัดโดยให้เหตุผลว่าสีที่ใช้ได้รับการวิจัยมาแล้วว่าเป็นสีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และน้ำจากการย้อมจะใสเพราะเส้นไหมจะดูดสีจนหมด แล้วจึงนำน้ำดังกล่าวไปรดน้ำต้นไม้และไม่เคยได้รับการร้องเรียนใดๆ จากชาวบ้านในบริเวณนั้นเนื่องจากไม่ได้เทน้ำลงในแม่น้ำลำคลองสร้างความเดือดร้อนให้แก่ชาวบ้าน

ด้านการวางแผนการผลิต พบว่าผู้ประกอบการทั้ง 11 กิจการมีการวางแผนการผลิตตามคำสั่งซื้อและความต้องการของตลาด และหากความต้องการของตลาดมี เพิ่มขึ้น มี 8 กิจการที่สามารถผลิตสินค้าได้ตามระยะเวลาที่วางแผนไว้ มี 2 กิจการผลิตได้ไม่แน่นอน และมี 1 กิจการที่ผลิตไม่ได้ตามแผนที่วางไว้

ด้านปัจจัย ในการวางแผนการผลิต พบว่าทั้ง 11 กิจการพิจารณาจากปริมาณความต้องการของตลาด มี 10 กิจการพิจารณาจากความยากง่ายของชิ้นงาน และมี 9 กิจการเท่ากันที่พิจารณาจากระยะเวลาในการทอและวันกำหนดส่งมอบชิ้นงาน

4. ด้านคุณภาพการผลิต

ด้านคุณภาพการผลิต พบว่าทั้ง 11 กิจการมีการควบคุมคุณภาพที่ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป มี 7 กิจการที่ควบคุมคุณภาพระหว่างการผลิต และมี 2 กิจการที่ควบคุมคุณภาพวัตถุดิบก่อนผลิต

ด้านวิธีการตรวจสอบคุณภาพสินค้า พบว่า ทั้ง 11 กิจการ มีการตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปทุกชิ้น และมี 7 กิจการที่ตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ในระหว่างกระบวนการผลิต

ด้านการแก้ปัญหางานที่ไม่มีคุณภาพ พบว่า ทั้ง 11 กิจการจะแจ้งลูกค้าหากงานที่ผลิตได้ไม่มีคุณภาพและซ่อมแซมงานที่เสียหรือผลิตงานให้ใหม่ขึ้นอยู่กับความต้องการของลูกค้าและมี 1 กิจการที่จะนำมาขายราคาถูกลง

5. ด้านเทคโนโลยีในการผลิต

ด้านเทคโนโลยีในการผลิต พบว่าผู้ประกอบการทั้ง 11 กิจการทำการผลิตผ้าไหมยกดอกด้วยมือ โดยใช้ก๊อทผ้าแบบพื้นเมือง ที่มีการประยุกต์โดยปรับให้มีหัวม้วนเพื่อให้เส้นยืนสม่ำเสมอและใช้ฟันหวีทำด้วยสแตนเลส เพื่อให้ผ้าไหมที่ทอออกมามีความงดงามสม่ำเสมอและไม่โยก ไม่มีสนิมทำให้ได้ผ้าทอที่มีความสวยงาม

ด้านเทคโนโลยีในการออกแบบลวดลาย พบว่า ใน 11 กิจการ มี 10 กิจการที่ใช้กระดาษกราฟ และมี 5 กิจการที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการออกแบบลวดลาย ด้านลวดลายที่ทอ พบว่ามี 9 กิจการทอลายดอกพิกุลหรือดอกแก้ว มี 4 กิจการทอลายกุหลาบ มี 3 กิจการทอลายพุ่มข้าวบิณฑ์ และมี 1 – 2 กิจการที่ทอลายเด่นของร้าน ได้แก่ ลายเม็ดมะยม ลายประจำยาม ลายอินเดีย ลายดอกขำมะนาว ลายไทย ลายผักตบชวา ลายดอกพุทธรักษา ลายใบเทศ ลายแก้วชิงดวง ลายเงี้ยวโบราณ ลายเงี้ยวผสม ลายเงี้ยวประยุกต์ ลายมะลิ ลายเทพพนม ลายพวงผกา ลายนกยูง ลายเรือเถาโบราณ ลายราชวัตร ขอบสังเวียน ลายโสมส่องแสง ลายกรวยเชิง ลายสังเวียนขอบข้าง และลายดอกท้อ

ด้านการรวมกลุ่ม ของกิจการผ้าไหมยกดอกในจังหวัดลำพูน ผู้ประกอบการ มีความคิดเห็นว่า การรวมกลุ่มทำให้เกิดการพัฒนารูปแบบหรือลวดลายผลิตภัณฑ์ร่วมกัน และได้แลกเปลี่ยนความรู้

ปัญหาด้านการผลิต

ปัญหาด้านวัตถุดิบในการผลิต พบว่าอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.55 ซึ่งมีปัญหาเรื่องคุณภาพวัตถุดิบไม่ดีในระดับน้อย และ มีปัญหาเรื่องวัตถุดิบขาดแคลนและราคาวัตถุดิบสูงขึ้นในระดับมากที่สุด

ปัญหาด้านกำลังการผลิต พบว่าอยู่ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.45 ซึ่งมีปัญหาในเรื่องพนักงานทำงานไม่เต็มที่ ก๊อทผ้าไม่ได้ใช้งานเต็มที่ ก๊อทผ้ามีมากเกินไป และก๊อทผ้าไม่มีคุณภาพในระดับน้อย – น้อยที่สุด

ปัญหา ด้านการควบคุมการผลิต พบว่าอยู่ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.55 ซึ่งมีปัญหาในเรื่องมิของเสียจากการผลิตมากเกินไป เนื่องงานไม่สม่ำเสมอ และควบคุมฝีมือของพนักงานยากในระดับน้อยที่สุด

ปัญหาด้านคุณภาพการผลิต พบว่าอยู่ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.25 ซึ่งมีปัญหาในเรื่องสินค้าที่ผลิตได้ไม่มีคุณภาพ งานเสร็จไม่ตรงเวลา และฝีมือการทอไม่มีความละเอียดในระดับน้อย – น้อยที่สุด และไม่มีปัญหาในเรื่องเส้นไหมมีการปลอมปน

ปัญหาด้านเทคโนโลยีในการผลิต พบว่าอยู่ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.27 ซึ่งมีปัญหาในเรื่องเทคโนโลยีในการผลิตไม่ทันสมัย ขาดการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีในการผลิตใหม่ๆ เทคโนโลยีในการออกแบบลวดลายไม่ทันสมัย และขาดเทคโนโลยีในการพัฒนาวิธีการออกแบบลวดลายในระดับน้อยที่สุด

ด้านการตลาด

1. ด้านผลิตภัณฑ์

ด้านผลิตภัณฑ์ พบว่าใน 11 กิจการ มี 10 กิจการที่มียี่ห้อ/ตราสินค้าของผลิตภัณฑ์ และด้านการรับรองผลิตภัณฑ์ พบว่า มี 10 กิจการที่ผลิตภัณฑ์ได้รับการรับรองเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) และได้รับรางวัลผลิตภัณฑ์ดีเด่นในโครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย (OTOP Product Champion) และมี 8 – 9 กิจการที่ได้รับการรับรองตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย (GIs) ผ้าไหมยกดอกลำพูนและเครื่องหมายบริการสินค้าคุณภาพจังหวัดลำพูน (Lamphun Brand)

ด้าน ประโยชน์ที่กิจการได้รับจากการรับรองผลิตภัณฑ์จากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน พบว่าอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.97 ซึ่งได้รับประโยชน์ในระดับมาก จากเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย (GIs) ผ้าไหมยกดอกลำพูน รางวัลผลิตภัณฑ์ดีเด่นในโครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย (OTOP Product Champion) และเครื่องหมายบริการสินค้าคุณภาพจังหวัดลำพูน (Lamphun Brand)

ด้านประเภทของผลิตภัณฑ์ พบว่าทั้ง 11 กิจการจำหน่ายผ้าไหมยกดอกเป็นแบบผ้าฝืนหรือผ้าซูด มี 5 กิจการที่ผลิตเป็นของใช้ประกอบการแต่งกาย ได้แก่ ผ้าพันคอ ผ้าคลุมไหล่ กระเป๋ามวก เนคไท สไบ และมี 1 กิจการเท่านั้นที่ผลิตเป็นเสื้อผ้าสำเร็จรูป ได้แก่ เสื้อเชิ้ตสุภาพสตรี เสื้อเชิ้ตสุภาพบุรุษ ของใช้บนโต๊ะอาหาร ได้แก่ ผ้าปูโต๊ะ และของใช้ภายในห้องนอนและภายในบ้าน ได้แก่ ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน และโคมไฟ

ด้านผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยม พบว่า ผ้าฝืนเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมสูงสุด ได้รับความนิยมในด้านสีของผลิตภัณฑ์ขึ้นอยู่กับเทศกาลและคามนิยมในแต่ละช่วง ด้าน ลวดลายที่ได้รับความนิยม พบว่ากิจการก็จะผลิตลวดลายที่ได้รับความนิยมและลวดลายเด่นของร้าน เป็นส่วนใหญ่ซึ่งตรงกับความต้องการของตลาด ใน 11 กิจการ มี 9 กิจการที่ได้รับความนิยมลายดอกพิกุลหรือดอกแก้ว มี 3 – 4 กิจการที่ได้รับความนิยมลายพุ่มข้าวบิณฑ์และลายกุหลาบ และมี 1 – 2 กิจการที่ได้รับความนิยม ลายเม็คมะยม ลายประจักษ์ ลายอินเดียน ลายดอกชามะนาวด ลายไทย ลายผักตบชวา ลายดอกพุทธรักษา ลายใบเทศ ลายแก้วชิงดวง ลายเงี้ยวโบราณ ลายเงี้ยวผสม ลายเงี้ยว

ประยุกต์ ลายมะลิ ลายเทพพนม ลายพวงพกา ลายนกยูง ลายเรือเถาโบราณ ลายราชวัตรขอบ
สังเวียน ลายโสมส่องแสง ลายกรวยเชิง ลายสังเวียนขอบข้าง และลายดอกท้อ ทั้ง 11 กิจการพบว่า
ลูกค้ามักใส่ผ้าไหมยกดอกคู่กับเสื้อไหมแก้ว มี 4 กิจการที่ใส่คู่กับเสื้อปักฉลุ และมี 2 กิจการที่ใส่คู่
กับเสื้อปานแก้ว

ด้านจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ที่ต่างจากร้านอื่น พบว่าผู้ประกอบการทั้ง 11 กิจการคิดว่าผ้า
ไหมยกดอกที่ร้านของตนมีจุดเด่นที่คุณภาพ มี 10 กิจการที่คิดว่ามีจุดเด่นที่มีชื่อเสียงมายาวนาน
สินค้ามีสีหอ/ตราสินค้ารับรองคุณภาพ สินค้ามีความประณีตงดงาม สินค้ามีรูปแบบลวดลายตรงตาม
ความต้องการของลูกค้า มี 8 กิจการที่คิดว่ามีจุดเด่นที่จัดส่งงานตรงเวลา และมี 4 กิจการที่คิดว่ามี
จุดเด่นที่การให้สีสันทที่สวยงามของผ้า

ด้านจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ที่ต่างจาก ผ้าไหมของจังหวัดอื่นและของประเทศอื่น พบว่า
ผู้ประกอบการทั้ง 11 กิจการคิดว่าผ้าไหมยกดอกลำพูนมีจุดเด่นที่ความสวยงามด้านรูปแบบลวดลาย
มีความอ่อนช้อยเป็นเอกลักษณ์ ความประณีตในการทอมีความละเอียด คุณภาพของเนื้อผ้าไหม และ
เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงมายาวนาน

ด้านวิธีการออกแบบผลิตภัณฑ์ พบว่าทั้ง 11 กิจการมีวิธีการออกแบบผลิตภัณฑ์ตาม
คำสั่งของลูกค้าและตามความต้องการของตลาด มี 9 กิจการที่ออกแบบตามความเห็นของ
ผู้ประกอบการ และมี 2 กิจการที่ออกแบบตามคู่แข่ง

ด้านกลุ่ม ลูกค้าผลิตภัณฑ์ พบว่าใน 11 กิจการ มี 10 กิจการที่มีลูกค้าในราชสำนัก วง
สังคมชั้นสูง และข้าราชการ มี 7 กิจการที่เป็นพนักงานเอกชน มี 3 – 4 กิจการที่เป็นชาวบ้านใน
จังหวัดลำพูน รัฐวิสาหกิจ นักท่องเที่ยว และชาวต่างชาติ และมี 2 กิจการที่เป็นนักเรียน/นักศึกษา

ด้านโอกาสที่ลูกค้าซื้อผลิตภัณฑ์ พบว่า มี 10 - 11 กิจการที่มีลูกค้าซื้อผ้าไหมยกดอกไป
ใช้ในงานพระราชพิธีสำคัญต่างๆ งานแต่งงาน และงานขึ้นบ้านใหม่ มี 8 – 9 กิจการที่มีลูกค้าซื้อไป
ใช้เป็นชุดทำงานและเป็นของฝาก มี 6 กิจการ ที่มีลูกค้าซื้อไปใช้ใน วันงานรับปริญญา และมี 1
กิจการที่มีลูกค้าซื้อนำไปใช้ใน วันสงกรานต์

2. ด้านราคา

ด้านราคาผ้าไหมยกดอกแบบพื้น (ผ้าชิ้นขนาด 1.80 เมตร) พบว่าใน 11 กิจการ มี 8
กิจการที่มีราคาต่ำสุดประมาณ 3,000 – 4,000 บาท มี 2 กิจการที่มีราคามากกว่า 5,000 บาท และมี 1
กิจการที่มีราคา 4,001 – 5,000 บาท ส่วนราคาสูงสุดของผ้าไหมยกดอกแบบพื้น (ผ้าชุดขนาด 4.40
เมตร) พบว่ามี 5 กิจการที่มีราคา 10,001 – 50,000 บาท มี 4 กิจการที่มีราคามากกว่า 100,000 บาท
และมี 1 กิจการเท่านั้นที่มีราคาต่ำกว่า 5,000 บาท และราคา 5,001 – 10,000 บาท

ด้านราคาผลิตภัณฑ์ผ้าไหมยกดอกที่จำหน่าย เมื่อเทียบกับคู่แข่ง พบว่าผู้ประกอบการ
ใน 11 กิจการ มี 7 กิจการที่คิดว่ามีราคาใกล้เคียงกัน มี 3 กิจการที่คิดว่ามีราคาที่สูงกว่า และมี 1
กิจการที่คิดว่ามีราคาต่ำกว่าคู่แข่ง แต่เมื่อเทียบราคาของผ้าไหมยกดอกกับผ้าไหมทั่วไปพบว่า
ผู้ประกอบการทั้ง 11 กิจการคิดว่าผ้าไหมยกดอกลำพูนมีราคาที่สูงกว่า

ด้านเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดราคาผลิตภัณฑ์ พบว่าทั้ง 11 กิจการใช้รูปแบบลดหลาย
ต้นทุน และความยากในการทอ เป็นเกณฑ์ มี 9 กิจการที่ใช้คุณภาพของผลิตภัณฑ์เป็นเกณฑ์ มี 3
กิจการที่ใช้ค่าแรงงานเป็นเกณฑ์ และมี 1 กิจการที่ใช้ความพึงพอใจของลูกค้า คู่แข่ง สภาพเศรษฐกิจ
และชื่อเสียงของร้านค้าเป็นเกณฑ์กำหนดราคา

ด้านวิธีการตั้งราคาสินค้า พบว่า ใน 11 กิจการ มี 7 กิจการที่ตั้งราคาสินค้าโดยการบวก
เพิ่มจากต้นทุนเป็นอัตราค่าไรที่ต้องการและตั้งราคาตามราคากลาง มี 6 กิจการที่ตั้งราคาโดยบวก
เพิ่มจากต้นทุนเป็นจำนวนเงินที่ต้องการ และมี 1 กิจการที่ตั้งราคาเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ

3. ด้านการจัดจำหน่าย

ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้า พบว่าผู้ประกอบการทั้ง 11 กิจการมีการจัดจำหน่าย
สินค้าภายในประเทศ และมี 4 กิจการที่จัดจำหน่ายสินค้าไปต่างประเทศ

ด้านการจำหน่ายสินค้าภายในประเทศ พบว่า ทั้ง 11 กิจการ มีการจำหน่ายสินค้า
ภายในประเทศโดย มีลูกค้ามาสั่งทำหรือมาซื้อที่ร้านโดยตรงและจากการออกงานแสดงสินค้า
ภายในประเทศ มี 9 กิจการที่จำหน่ายผ่านพ่อค้าคนกลาง มี 5 กิจการที่ส่งไปขายยังจังหวัดของลูกค้า
โดยตรง และมี 1 – 2 กิจการที่จำหน่ายผ่านเว็บไซต์และจำหน่ายที่ร้านสาขาของกิจการ

ด้านการจำหน่ายสินค้าต่างประเทศ พบว่า ใน 4 กิจการ มี 3 กิจการที่จำหน่ายโดยออก
งานแสดงสินค้าภายในประเทศ มี 2 กิจการที่จำหน่ายโดยออกงานแสดงสินค้าที่ต่างประเทศ ส่งไป
ขายยังประเทศของลูกค้าโดยตรง และส่งผ่านพ่อค้าคนกลาง และมี 1 กิจการที่มีลูกค้ามาสั่งทำหรือ
ซื้อที่ร้านโดยตรง

ด้านตลาดของผลิตภัณฑ์ภายในประเทศ พบว่าใน 10 - 11 กิจการมีตลาดของผลิตภัณฑ์
อยู่ที่กรุงเทพฯ และจังหวัดเชียงใหม่ มี 7 กิจการที่มีตลาดอยู่ที่จังหวัดลำพูน มี 5 กิจการที่มีตลาดอยู่
ในเขตภาคเหนือ และมี 1 กิจการเท่านั้นที่มีตลาดอยู่ในเขตภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ
ภาคใต้ สำหรับตลาดของพ่อค้าคนกลางของทั้ง 9 กิจการอยู่ที่กรุงเทพฯ

ด้านตลาดของผลิตภัณฑ์ในต่างประเทศ พบว่า ใน 4 กิจการที่มีการส่งออก มี 1 กิจการ
เท่านั้นที่ส่งออกไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เดนมาร์ก รัสเซีย อิตาลี เบลเยียม นอร์เวย์
ออสเตรเลีย สหรัฐอาหรับเอมิเรต และสิงคโปร์

ด้านการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในช่วงเทศกาล พบว่า ทั้ง 11 กิจการจะขายผ้าไหมยกดอกได้ตลอดปี มี 9 – 10 กิจการที่ขายดีในช่วงปีใหม่ สงกรานต์ วันแม่ ขึ้นบ้านใหม่ และงานแต่งงาน มี 8 กิจการที่ขายดีช่วงวันพ่อ และมี 1 กิจการเท่ากันที่ขายดีช่วงฤดูท่องเที่ยวและวันลอยกระทง

ด้านคู่แข่งภายในประเทศ พบว่าผู้ประกอบการใน 11 กิจการ มี 8 กิจการที่คิดว่าผ้าไหมจังหวัดสุรินทร์เป็นคู่แข่งกับผ้าไหมยกดอกลำพูน มี 1 กิจการที่คิดว่าผ้าไหมจังหวัดเชียงใหม่เป็นคู่แข่ง และมี 2 กิจการที่คิดว่าไม่มีผ้าไหมของจังหวัดใดเป็นคู่แข่ง

ด้านคู่แข่งต่างประเทศ พบว่าผู้ประกอบการใน 11 กิจการ มี 10 กิจการที่คิดว่าไม่มีผ้าไหมของประเทศใดเป็นคู่แข่งกับผ้าไหมยกดอกลำพูน และมี 1 กิจการที่คิดว่าผ้าไหมประเทศจีนเป็นคู่แข่ง

ด้านการซื้อขายผลิตภัณฑ์ผ่านเว็บไซต์ พบว่าใน 11 กิจการ มี 4 กิจการที่มีเว็บไซต์เป็นของกิจการ แต่มีการซื้อขายผลิตภัณฑ์ผ่านเว็บไซต์เพียง 1 กิจการ ส่วนอีก 3 กิจการใช้เป็นเว็บไซต์โฆษณาสินค้าเท่านั้น ซึ่งกิจการที่มีการซื้อขายผ่านเว็บไซต์มีปริมาณการจำหน่ายอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00 โดยจำหน่ายได้ประมาณ 5 – 10 ชิ้นต่อเดือน และมีกำไรจากการจำหน่าย ซึ่งผู้ประกอบการไม่ทราบว่าลูกค้าที่ซื้อผลิตภัณฑ์ผ่านเว็บไซต์เป็นใครมีอาชีพอะไร

ด้านการซื้อในปริมาณมาก พบว่า ใน 11 กิจการ มี 9 กิจการที่เคยมีลูกค้าซื้อผ้าไหมยกดอกเป็นจำนวนมาก ซึ่งจาก 9 กิจการ มี 6 กิจการที่เป็นพ่อค้าคนกลางมารับซื้อ มี 5 กิจการที่นำไปใช้ในงานแต่งงาน และมี 1 กิจการที่นำไปใช้ในงานพระราชพิธีต่างๆ

ด้านปริมาณความต้องการของตลาด พบว่า ผู้ประกอบการใน 11 กิจการ มี 9 กิจการที่มีความคิดเห็นว่าปริมาณผ้าไหมยกดอกที่วางจำหน่ายเพียงพอกับความต้องการของตลาด

ด้านการรวมกลุ่ม ของกิจการผ้าไหมยกดอกในจังหวัดลำพูน ผู้ประกอบการ มีความคิดเห็นว่า การรวมกลุ่มทำให้สร้างพันธมิตรทางการค้า มีการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม ทำให้ผู้บริโภครู้จักแหล่งหาซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าไหมยกดอกลำพูน เป็นแหล่งสินค้าที่ระลึกหรือของฝากประจำจังหวัด และช่วยเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย

4. ด้านการส่งเสริมการตลาด

ด้านการโฆษณา พบว่าใน 11 กิจการมี 8 กิจการที่มีการโฆษณา โดยทั้ง 8 กิจการโฆษณาโดยใช้แผ่นพับ มี 4 กิจการที่โฆษณาผ่านเว็บไซต์ มี 2 กิจการโฆษณาโดยใช้ป้ายโฆษณา และมี 1 กิจการเท่ากันที่โฆษณาผ่านนิตยสาร วารสาร และแจกเอกสารทางไปรษณีย์

ด้านการขายโดยใช้พนักงานขาย พบว่าใน 11 กิจการมี 2 กิจการที่มีพนักงานขาย

ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่าทั้ง 11 กิจการ มีการประชาสัมพันธ์ผ่านการจัดแสดงสินค้า โดยมี 9 กิจการ ที่ประชาสัมพันธ์โดยการร่วมงานแสดงสินค้าขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและร่วมงานแสดงสินค้าที่จัดแสดงภายในประเทศ มี 8 กิจการที่ร่วมงานแสดงสินค้าของศูนย์ส่งเสริมสินค้าอุตสาหกรรม และมี 4 กิจการที่ร่วมงานแสดงสินค้าที่จัดแสดงต่างประเทศ

ด้านการส่งเสริมการขาย พบว่าใน 11 กิจการ มี 6 กิจการที่มีการส่งเสริมการขายด้วยการลดราคาสินค้า และมี 2 กิจการเท่านั้นที่มีการแจกของแถมและของที่ระลึก

ด้านช่องทางที่ลูกค้าเดิมรู้จักสินค้า พบว่า ลูกค้าเดิมของทั้ง 11 กิจการรู้จักสินค้าผ่านร้านค้าโดยตรงและจากงานแสดงสินค้า มี 4 กิจการที่รู้จักสินค้าผ่านพ่อค้าคนกลางและเว็บไซต์ และมี 2 กิจการที่รู้จักสินค้าผ่านพนักงานขาย

ด้านช่องทางที่ลูกค้าใหม่รู้จักสินค้า พบว่า ลูกค้าใหม่ของทั้ง 11 กิจการรู้จักสินค้าจากงานแสดงสินค้าและจากการบอกต่อ มี 8 กิจการที่รู้จักสินค้าผ่านร้านค้าโดยตรง มี 4 กิจการที่รู้จักสินค้าผ่านพ่อค้าคนกลางและเว็บไซต์ และมี 2 กิจการที่รู้จักสินค้าผ่านพนักงานขาย

ปัญหาด้านการตลาด

ปัญหาด้านผลิตภัณฑ์ พบว่าอยู่ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.53 ซึ่งมีปัญหาเรื่องคุณภาพสินค้าคู่แข่งไม่ได้ ความหลากหลายหรือประเภทของสินค้ามีให้ลูกค้าเลือกน้อย สินค้าไม่ทันสมัย ไม่มีการพัฒนารูปแบบลวดลายสินค้า มีรูปแบบหรือลวดลายของสินค้าให้ลูกค้าเลือกน้อย รูปแบบบรรจุภัณฑ์ไม่ทำให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่ม และลูกค้าไม่รู้จักสินค้าของร้านในระดับน้อย – น้อยที่สุด

ปัญหาด้านราคา พบว่าอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.33 ซึ่งมีปัญหาในเรื่องไม่สามารถเพิ่มราคาสินค้าได้ในระดับปานกลาง และมีปัญหาในเรื่องลูกค้าต่อรองราคามากเกินไป ลูกค้ายืดระยะเวลาชำระเงินนานเกินไป ราคาคู่แข่งไม่ได้ ไม่มีเกณฑ์การตั้งราคาที่ชัดเจน และมีการแข่งขันสูงในด้านราคาในระดับน้อย – น้อยที่สุด

ปัญหาด้านการจัดจำหน่าย พบว่าอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.20 ซึ่งมีปัญหาในเรื่องการกระจายสินค้ามีค่าใช้จ่ายสูง ปริมาณการสั่งซื้อต่อลูกค้าภายในประเทศลดลง คู่แข่งขนาดใหญ่เคียงกันเพิ่มขึ้น และคู่แข่งขนาดใหญ่กว่าเพิ่มขึ้นในระดับปานกลาง และมีปัญหาเรื่องลูกค้าไม่รู้จักร้าน การเก็บรักษาสินค้ามีค่าใช้จ่ายสูง จำนวนลูกค้าเดิมลดลง จำนวนลูกค้าใหม่ลดลง ลูกค้าเดิมหันไปซื้อจากคู่แข่ง ปริมาณการสั่งซื้อต่อลูกค้าต่างประเทศลดลง คู่แข่งขนาดเล็กกว่าเพิ่มขึ้น และคู่แข่งต่างประเทศเข้ามาแข่งขันในระดับน้อย – น้อยที่สุด

ปัญหาด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่าอยู่ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.72 ซึ่งมีปัญหา ในเรื่องการโฆษณาไม่ทำให้เกิดความน่าสนใจ ต้นทุนในการใช้พนักงานขายสูง ค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์สูง ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมการขายสูง และโฆษณาหรือส่งเสริมการขายสู้คู่แข่งไม่ได้ในระดับน้อย – น้อยที่สุด

ด้านการเงิน

1. ด้านการจัดการการเงิน

ด้านการจัดทำบัญชี พบว่าทั้ง 11 กิจการจัดทำบัญชีโดยใช้สมุดบันทึก มี 2 กิจการเท่ากันที่จัดทำบัญชีเองโดยใช้คอมพิวเตอร์และให้สำนักงานบัญชีจัดทำ

ด้านลักษณะการขายสินค้า พบว่าทั้ง 11 กิจการขายสินค้าโดยใช้เงินสด มี 9 กิจการที่ขายผ่านบัตรเครดิต มี 5 กิจการที่ขายเงินเชื่อ 30 วัน และมี 2 กิจการที่ขายเงินเชื่อ 15 วัน

ด้านลักษณะการซื้อวัตถุดิบ พบว่าทั้ง 11 กิจการซื้อวัตถุดิบโดยใช้เงินสด และมี 3 กิจการที่ซื้อผ่านบัตรเครดิต

2. ด้านแหล่งที่มาของเงินทุน

ด้านแหล่งที่มาของเงินทุน เริ่มแรก พบว่าทั้ง 11 กิจการใช้เงินทุนส่วนตัวเป็นเงินทุนเริ่มแรก มี 4 กิจการที่กู้เงินจากสถาบันการเงิน ได้แก่ มี 2 กิจการเท่ากันที่กู้จากกองทุนหมู่บ้านและธนาคารพาณิชย์ มี 1 กิจการที่กู้จากสหกรณ์การเกษตร และมี 3 กิจการที่กู้เงินจากหุ้นส่วน

ด้านจำนวนเงินทุนเริ่มแรก (รวมมูลค่ารวมของสินทรัพย์ถาวร) พบว่าใน 11 กิจการ มี 5 กิจการที่มีเงินทุนเริ่มแรก ประมาณ 1,000,000 – 5,000,000 บาท มี 2 กิจการเท่ากันที่มีเงินทุนเริ่มแรกประมาณ 5,000,001 – 10,000,000 บาท และต่ำกว่า 1,000,000 บาท และมี 1 กิจการเท่ากันที่มีเงินทุนเริ่มแรกประมาณ 10,000,001 – 20,000,000 บาท และ 20,000,001 – 30,000,000 บาท

ด้านเงินทุนหมุนเวียนที่ ใช้ในการประกอบกิจการในปีที่ผ่านมา พบว่าใน 11 กิจการ มี 5 กิจการที่มีเงินทุนหมุนเวียนประมาณ 100,000 – 500,000 บาท มี 2 กิจการเท่ากันที่มีเงินทุนหมุนเวียนประมาณ 500,001 – 1,000,000 บาท และต่ำกว่า 100,000 บาท และมี 1 กิจการเท่ากันที่มีเงินทุนหมุนเวียนประมาณ 1,000,001 – 10,000,000 บาท และ 10,000,001 – 20,000,000 บาท

ด้านแหล่งที่มา ของเงินทุนสำรอง พบว่าใน 11 กิจการ มี 6 กิจการที่มีเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบกิจการไม่เพียงพอ จาก 6 กิจการ มี 1 กิจการเท่ากันที่มีแหล่งเงินทุนสำรองมาจากการกู้เงินจากเพื่อนและกู้นอกระบบ และมี 5 กิจการที่กู้เงินจากสถาบันการเงินหรือหน่วยงานที่ให้

ความช่วยเหลือ ได้แก่ มี 3 กิจการกู้ยืมจากกองทุนหมู่บ้าน มี 1 กิจการเท่ากันกู้ยืมจากธนาคารออมสิน ธนาคารพาณิชย์ และธนาคารเพื่อการเกษตร

ด้านปัจจัยที่ใช้พิจารณาในการกู้เงิน จากสถาบันการเงินหรือหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ พบว่าทั้ง 5 กิจการจะค้ำถึงระยะเวลาการชำระหนี้ มี 4 กิจการเท่ากันที่ค้ำถึงอัตราดอกเบี้ยและวงเงินที่ได้ และมี 1 กิจการเท่ากันที่ค้ำถึงหลักประกันการกู้ยืมและค่าใช้จ่ายในการกู้ยืม

ด้านหลักประกันในการกู้เงิน จากสถาบันการเงิน พบว่าใน 5 กิจการ มี 3 กิจการที่ใช้บุคคลเป็นผู้ค้ำประกัน และมี 2 กิจการที่ใช้สินทรัพย์ค้ำประกัน

ด้านสินค้าคงคลัง พบว่าใน 11 กิจการ มี 8 กิจการที่ไม่มีสินค้าค้างที่คลังนานเกินระยะเวลาที่ควรจะขาย และทั้ง 11 กิจการสามารถทราบจำนวนสินค้าคงเหลือ ณ เวลาใดเวลาหนึ่งได้ทันที ในกรณีที่สินค้าค้างที่คลังเป็นเวลานาน พบว่าใน 11 กิจการ มี 5 กิจการที่จะขายลดราคา มี 4 กิจการที่จะแปรรูปสินค้า มี 2 กิจการที่คงไว้ในคลังอย่างเดิม และมี 1 กิจการที่ใช้เป็นของแจกหรือแถม

3. ด้านแหล่งใช้ไปของเงินทุน

ด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการต่อเดือนมากเป็นอันดับหนึ่ง พบว่าใน 11 กิจการ มี 9 กิจการที่มีค่าซื้อวัตถุดิบมากเป็นอันดับหนึ่ง มี 2 กิจการที่มีค่าเงินเดือนและค่าแรงงาน มากเป็นอันดับหนึ่ง

ด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการต่อเดือนมากเป็นอันดับสอง พบว่าใน 11 กิจการ มี 9 กิจการที่มีค่าเงินเดือนและค่าแรงงานมากเป็นอันดับสอง มี 2 กิจการที่มีค่าซื้อวัตถุดิบมากเป็นอันดับสอง

ด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการต่อเดือนมากเป็นอันดับสาม พบว่าใน 11 กิจการ มี 4 กิจการที่มีค่าซื้อบรรจุภัณฑ์มากเป็นอันดับสาม มี 3 กิจการที่มีค่าโทรศัพท์มากเป็นอันดับสาม มี 2 กิจการที่มีค่าทำการตลาดมากเป็นอันดับสาม และมี 1 กิจการเท่ากันที่มีค่าสาธารณูปโภคและค่าวิจัยและพัฒนามากเป็นอันดับสาม

4. ด้านผลการดำเนินงานของบริษัท

ด้านยอดขายรวมต่อปีในปีที่ผ่านมา พบว่าใน 11 กิจการ มี 6 กิจการที่มียอดขายรวมประมาณ 1,000,000 – 5,000,000 บาท มี 3 กิจการที่มียอดขายรวมประมาณ 5,000,001 – 10,000,000 บาท และมี 2 กิจการที่มียอดขายรวมต่ำกว่า 1,000,000 บาท

ด้านผลกำไรสุทธิหลังภาษีในปีที่ผ่านมา พบว่าใน 11 กิจการ มี 5 กิจการที่มีผลกำไรสุทธิหลังภาษีประมาณ 500,001 – 1,000,000 บาท มี 4 กิจการที่มีผลกำไรสุทธิหลังภาษีประมาณ 100,001 – 500,000 บาท และมี 2 กิจการที่มีผลกำไรสุทธิหลังภาษีต่ำกว่า 100,000 บาท

ด้านผลกำไรสุทธิหลังภาษีต่อยอดขายในปีที่ผ่านมา พบว่าใน 11 กิจการ มี 4 กิจการที่มีผลกำไรสุทธิหลังภาษีประมาณ ร้อยละ 21 – 30 ของยอดขาย มี 3 กิจการที่มีผลกำไรสุทธิหลังภาษีประมาณร้อยละ 11 – 20 ของยอดขาย และมี 2 กิจการเท่ากันที่มีผลกำไรสุทธิหลังภาษีประมาณ ร้อยละ 31 – 40 และต่ำกว่าร้อยละ 5 ของยอดขาย

ปัญหาด้านการเงิน

ปัญหาด้านการจัดการการเงิน พบว่าอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.09 ซึ่งมีปัญหาในเรื่องระบบบัญชีไม่มีประสิทธิภาพและขาดเทคโนโลยีในการจัดทำบัญชีในระดับน้อย

ปัญหาด้านแหล่งที่มาของเงินทุน พบว่าอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.05 ซึ่งมีปัญหาในเรื่องเงินทุนหมุนเวียนไม่เพียงพอ อัตราดอกเบี้ยสูงเกินไป ไม่มีแหล่งเงินกู้ระยะสั้นและระยะยาวอยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาในเรื่อง ปริมาณหนี้สูงมากเกินไป สถาบันการเงินไม่ให้กู้เงิน ไม่ได้รับเครดิตจากผู้ขายวัตถุดิบ มีหนี้สินมากเกินไป ปริมาณหนี้ค้างชำระมากเกินไป ไม่มีระบบติดตามหนี้ที่มีประสิทธิภาพ ลูกหนี้จ่ายเงินช้าหรือไม่จ่ายเงิน ขาดหลักทรัพย์ค้ำประกันในการกู้เงิน และขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนในระดับน้อย – น้อยที่สุด

ปัญหาด้านแหล่งใช้ไปของเงินทุน พบว่าอยู่ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 ซึ่งมีปัญหาในเรื่อง ไม่ทราบข้อมูลต้นทุนที่แท้จริงในระดับน้อยที่สุด

ปัญหาด้านผลการดำเนินงานของบริษัท พบว่าอยู่ในระดับ ปานกลาง ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.27 ซึ่งมีปัญหาในเรื่องยอดขายและผลกำไรลดลงในระดับปานกลาง และมีปัญหาในเรื่อง ต้นทุนการผลิตโดยรวมสูงขึ้นในระดับมาก